

CAMERATA NORDICA SPELAR MOZART

Camerata Nordica genomgår, som framgår av en annan artikel i den här utgåvan av Kammarmusik-Nytt, en svår kris men lever vidare. Hur krisen kommer att inverka på ensemblens kvalitet vet vi förstås inte, men vi kan konstatera att den var mycket hög, innan problemen började. En dokumentation av detta föreligger nu på en ny CD med musik av Wolfgang Amadeus Mozart.

Skivan inleds med Adagio och Fuga c-moll K 546 daterad den 26 juni 1788 i Wien. För den som inte känner verket kan den allvarliga inledningen verka förbryllande, ja, man kan ta den för ett barockverk, innan musiken ändrar karaktär och blir omisskännligt Mozarts. Fugan hade han skrivit fem år tidigare och lånade alltså av sig själv. Ordet "fuga" betyder ju "flykt", och Camerata Nordica tycks ha tagit den betydelsen på allvar, för här spelas den avgjort spänstigt.

Frågan är, om inte "Eine kleine Nachtmusik" är Mozarts allra mest kända stycke. En mera officiell titel är Serenad G-dur K 525, och Mozart skrev visserligen "Eine kleine Nachtmusik" på noterna, men knappast som en titel utan som en beskrivning. Märkligt nog dröjde det 40 år innan serenaden publicerades av ett musikförlag, som Mozarts änka Constanze hade sålt den till, och kunde först då inleda sitt segertåg. Det inledande allegrot kan locka en mindre disciplinerad ensemble att rusa här och var, men det gäller inte Camerata Nordica, som dessutom ofta gör snygga, mjuka frasslut, som ger musiken ett rikare uttryck.

Andantet framförs rörligt, och triodelen spelas här snabbare än jag kan påminna mig någonsin ha hört tidigare. I menuetten antyder man genom att använda en nyckelharpa, en vevlira eller något annat folkligt instrument, något jag inte heller hört tidigare men inte tror att Mozart skulle ha motsatt sig – han hade ju humor – och även det avslutande allegrot är fullt av rytmisk spänst.

Den andra serenaden på den här skivan, i D-dur K 239, hör också till Mozarts mest kända verk. Den brukar kallas "Serenata notturna", en titel Mozarts pappa Leopold verkar ha gett den, och den skrevs i Salzburg, när Mozart var 20 år gammal. Besättningen är ovanlig, två små grupper, den ena bestående av två violiner, altfiol och kontrabas, och den andra av två violiner, altfiol, cello och pukor. Den inleds med en marsch, som följs av en menuett och avslutas med ett rondo med beteckningen "allegretto", som innehåller ett lite överraskande kraftfullt pucksolo, och som Camerata Nordica spelar snabbt men varierat.

Återstår så tre divertimenti, det första D-dur K 136 från 1772. Den kallas också för "Salzburgsymfoni nr 1", och ingår i en

grupp på tre, som utmärks av att de är skrivna för stråkar enbart. Det här divertimentot har liksom de övriga två bara tre satser. Divertimentot i D-dur inleds med ett allegro spelat snabbt, luftigt och medryckande. Betydligt stillsammare framförs det följande dansanta andantet, medan det avslutande korta prestot är desto snabbare och mera virtuost.

Divertimentot B-dur har det följande köchelnumret men skiljer sig i formen från K 136 genom att inledas av ett andante, och även om Camerata Nordica nog främst utmärker sig för de snabba tempon man använder, visar den här satsen väl, att man också behärskar att hålla den rytmiska balansen i långsammare satser. Den följande satsen har beteckningen "Allegro di molto". Det ska alltså gå undan, och det gör det förstås också i denna divertimentots snabbaste sats, medan det avslutande "Allegro assai" är kort och behärskat snabbt.

Den tredje och sista "salzburgsymfonin", Divertimento F-dur K 138, avslutar skivan. Här är ordningen beträffande satsföljden återställd: snabb (allegro) – långsam (andante) – snabb (presto). Man kan notera, att den

här musiken är skriven för fyra stråkstämmor, men att Mozart då ännu inte skrivit sin första regelrätta stråkkvartett och verket kan förstås, som här, spelas av en större stråkensemble.

Man kan kanske tycka att Camerata Nordica spelar som om de skulle med tåget ibland, men jag tycker att det är uppfriskande med rörliga tempi. Om det är helt tidstroget undandrar sig min bedömning, men jag tror att det ligger närmare Mozarts intentioner än alla de släpigt romantiska inspelningar av hans musik som man fått höra, och Camerata Nordica med sin ledare Terje Tønnesen, som nu tyvärr slutat som ledare för ensemblen, ger oss här några dynamiskt varierade och sant musikantiska tolkningar av några av Mozarts mest underhållande verk i luftiga men ändå detaljrika ljudupptagningar.

CALLE FRIEDNER

**MOZART
SERENATA NOTTURNA
THREE DIVERTIMENTI
EINE KLEINE NACHTMUSIK
CAMERATA NORDICA
TERJE TØNNESEN
BIS CD 2326**